

Erik Thornström
08-677 27 08
erik.thornstrom@energiforetagen.se

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Skatteförslag med anledning av energiöverenskommelsen

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen Sverige välkomnar förslagen till skatteändringar i promemorian. Att både vattenkraften och kärnkraften får nedsättningar i sina skattesatser är bra ur ett samhällsekonomiskt perspektiv och för vårt elsystem som behöver planerbar kraftproduktion i takt med en ökad utbyggnad av väderberoende elproduktion som vind- och solkraft.

Energiföretagen Sverige är dock tveksamma till att i lagtexten inkludera en prognostiserad indexuppräknings för energiskatten på el på 1,2 öre/kWh inför den höjning som föreslås träda i kraft den 1 januari 2019. Detta innebär ett avsteg från nuvarande lagreglering.

Inledning

Energiföretagen Sverige välkomnar energiuppgörelsen som slöts mellan fem partier i juni 2016 som ger en stabil grund för långsiktiga villkor och spelregler för energibranschen.

Energiföretagen Sverige välkomnar förslagen till skatteändringar i promemorian. Skatteförslagen innebär i korthet att skatten på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer fasas ut i två steg till 1 januari 2018 och att fastighetsskattesatsen för vattenkraftverk sänks stegvis fram till den 1 januari 2020 till 0,5 procent. De sänkta skattesatserna föreslås finansieras med höjningar av energiskatten på el i två steg den 1 juli 2017 respektive den 1 januari 2019 på totalt 4,2 öre per kWh.

Att både vattenkraften och kärnkraften får nedsättningar i sina skattesatser är bra ur ett samhällsekonomiskt perspektiv och för vårt elsystem som behöver kraftproduktion med olika egenskaper. Vatten- och kärnkraften svarar för drygt 80 procent av den svenska elförsörjningen och det är därför nödvändigt med mer teknik- och konkurrensneutrala beskattningsvillkor för att värna den framtida svenska elförsörjningen. Detta blir än mer angeläget med tanke på den aviserade ambitionshöjningen i elcertifikatssystemet med ytterligare 18 TWh ny förnybar el till 2030 som väntas innebära en ökad andel icke-planerbar kraftproduktion.

De under senare år låga elpriserna på elmarknaden innebär att stora delar av kraftbranschen gått med förlust och stora nedskrivningar har behövt göras i bl.a. kärnkraften. Samtidigt spår ambitionshöjningen i elcertifikatssystemet och andra nationella subventioner till kraftproduktion på den rådande överskottssituationen på

elmarknaden ytterligare. En ökad andel vind- och solkraft innebär att tillgången på effekt kommer att bli allt viktigare framöver, där en fortsatt stabil elproduktion från vattenkraft och kärnkraft samt en stark fjärrvärmesektor är viktiga delar av lösningen.

Förslag till sänkt fastighetsskatt för vattenkraftverk

Energiföretagen Sverige välkomnar förslaget till sänkt fastighetsskatt för vattenkraftverk som efter nedtrappningen till 2020 innebär en återgång till den skattesats som gällde till 2005. Skattesatsen på 0,5 procent är också likvärdig med vad som gäller för flertalet övriga kraftslag, förutom viss vindkraft som har en skattesats på 0,2 procent.

Energiföretagen instämmer i promemorians motiveringar om att vattenkraften har en central roll för Sveriges elförsörjning och som källa för regler- och balanskraft och möjliggörare för ett 100 procent förnybart kraftsystem. Vattenkraftens roll som reglerkraftresurs är avgörande för att kunna hantera en successivt ökad andel icke-planerbar kraftproduktion från vind- och solkraft. Som också framgår i energiuppställningen har vattenkraften flera utmaningar i bl.a. behovet av en mer välfungerande och enhetlig omprövningsprocess för vattenverksamhet. Ökade miljö- och EU-rättsliga krav framöver innebär ökade kostnader som uttalats ska finansieras av vattenkraftsbranschen. Det är därför mycket angeläget att vattenkraftens skattevillkor nu föreslås bli mer teknik- och konkurrensneutrala.

Förslag till slopad skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer

Energiföretagen Sverige välkomnar förslaget till slopad skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer till den 1 januari 2018. Svensk kärnkraft står, vilket framgår i promemorian inför stora investeringsbehov för att möta kommande säkerhetskrav som behöver vara uppfyllda till 2020. Det har redan fattats beslut om avveckling av fyra kärnkraftsreaktorer till 2020 utifrån de rådande svåra ekonomiska förutsättningarna. En förtida avveckling också av den återstående kärnkraften riskeras om nuvarande skattevillkor skulle bibehållas, vilket bl.a. skulle öka behovet av fossilbaserad elproduktion i vårt närområde.

Effektskatten på kärnkraften som utgör en skattesanktion på detta kraftslag, höjer kärnkraftens fasta kostnader och är således inte teknikneutral. Effektskatten snedvrider därmed konkurrensen på kraftmarknaden. Kärnkraften har också en viktig roll i elsystemet genom att tillhandahålla effekt. Det är därför mycket angeläget att kärnkraftens skattevillkor nu föreslås bli mer teknik- och konkurrensneutrala.

Förslag till höjd energiskatt på el

Energiföretagen Sverige stödjer förslaget till höjd energiskatt på el i syfte att finansiera de föreslagna sänkningarna av fastighetsskatten för vattenkraftverk respektive slopandet av skatten på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer. Principiellt stödjer vi i den rådande situationen att en skatteväxling sker från produktionsledet till konsumtionsledet även om detta innebär att det sammantagna skattetrycket för sektorn bibehålls. Det är också bra att förslaget inte innebär någon höjning av energiskatten på el för tillverkande industri, datorhallar m.m. så att konkurrenskraftiga villkor för internationellt konkurrensutsatta verksamheter kan bibehållas.

Energiföretagen Sverige är dock tveksamma till att i lagtexten inkludera en prognostiserad indexuppräkning för energiskatten på el på 1,2 öre/kWh inför den höjning som föreslås träda i kraft den 1 januari 2019. Detta innebär en ökad otydlighet om vad som faktiskt utgör indexomräkningar och vilken del som är en permanent höjning. Indexomräkningar bör istället liksom tidigare fastställas årsvis av regeringen i förordning.

I och med att de två föreslagna höjningarna av energiskatten på el endast delvis sammanfaller med de tillfällen som de sänkta skattesatserna föreslås genomföras är det i promemorian inte transparent hur finansieringen av de olika stegen ser ut. Förslaget om höjd energiskatt på el kan också konstateras innebära ökade nettointäkter på ca 30 miljoner kronor per år som inte motsvaras av sänkta skattesatser i produktionsledet. De ökade momsintäkter på motsvarande ca 1 öre per kWh som förslaget till höjd energiskatt på el förväntas innebära redovisas inte. De sammantagna nettointäkterna från skattehöjningen är därmed väsentligt högre än vad som framgår i promemorian och de beräkningskonventioner som ligger bakom detta bör ses över.

Höjningarna av energiskatten på el innebär även att skattekillen mellan marknadspriset på el och det som konsumenten betalar ökar till drygt 60 procent. En höjning av energiskatten innebär också en förändring av relativpriser mellan olika användarkategorier. Generellt innebär en skattehöjning på el också att incitamenten för energieffektivisering ökar hos användarna liksom för energiskattebefriad egenproduktion i förhållande till storskalig elproduktion. En höjd energiskatt på el innebär också en ökad kostnad för användning av värmepumpar och elpannor i fjärrvärmenäten. Detta innebär att möjligheterna att använda värmepumpar och elpannor för att utnyttja tillfälliga elöverskott som följer av en ökad andel väderberoende elproduktion minskar.

Pernilla Winnhed

VD, Energiföretagen Sverige